

Vallavanema veerg

Selle aasta vallaeelarve eelnõu on volikogu poolt vastu võetud. Eelarve kulutused on jätkuvalt suunatud pikaajaliste eesmärkide saavutamisele ja hoidmisele nagu haridus, turvalisus, korras vallamajandus ja igapäevane parem toimetulek.

Eelarve kogumahuks kujuneb 2,6 miljonit eurot. See on koostatud arvestusel, et maksumulusid laekub kokku 1,72 miljonit eurot. Suuresti tuleb see prognoositavast tulumaksu laekumisest, maamaksust ja riigieraldistest. Üksikisiku tulumaksu loodame koguda võrreldes eelmise aastaga 6% enam. Haridusele kulub eelarvest kokku 1,47 miljonit ehk 56%.

Eelarve panustab vallaeelarvest töötasu saavate ametnike ja teenistujate töötasu tõusule keskmiselt 4% ja õpetajatele 6,44%. Alampalk tõuseb 390-lt 430-ni euronit ehk 10,25%. Maamaksust täiendav laekumine 7500€ on seotud esmakordselt kaasava eelarve käigus esitatud ettepanekute elluviimisega.

Jätkub riiklik hajaasustuse veeprogramm, mille abil saavad vallaelanikud parandada joogivee kättesaadavust ja erateede seisukorda.

Investeeringutest on päevakorras sotsiaalmaja korterite remontimine Põdrusel, ettevalmistavad tegevused Tammissaare piirkonna joogivee kvaliteedi parandamiseks, tänavavalgustuse kaasajastamiseks ja perearstihoone fassaadi korrastamiseks.

Vallavalitsus ootab kihelkonnaraamatu jaoks ajaloolist fotomaterjali ning ideid ja ettepanekuid Eesti Vabariigi 100 juubeli tähistamiseks.

**Leo Aadel
vallavanem**

Vaatame tagasi

Haljala-mail töötas loomakasvatases üle 40 aasta Viive Vellak, kes jutustab oma elust ja töös kolhoosis.

Elust ja inimestest

Olen sündinud 1933. aastal Järvemaal Ambla vallas Kukuvere külas põlistalus. Mulle meeldisid loomad ja talutöö ning varakult tuli talutöodes jõudumööda abiks olla.

Põllumajandust õppisin Jänedes tehnikumis ning tööle sattusin Lääne-Virumaale Annikveresse, kuid peagi kutsus Luule Lõoke (Sikk), Haljala kolhoosi peazootehnik, mind Haljala kolhoosi osakonna zootehnikuks. Tulingi.

Minu tööaeg algas 1. novembril 1964. Lugesin palju erialast kirjandust ning käisin täienduskursustel, sest agroomiat õppinuna oli esialgu zootehniku töös palju õppida. Head nõu sain alati sõbralikult Helvi Saarelt. Ka juhtkond oli sõbralik ning loomaarst Boris Gavronski oskas asjaliku tööjutu vahele poetada mõne nalja või anekdoodi.

Väga asjalik oma töös ja mõnus inimene oli agronoom Enn Lepik, keda hellitavalt taadiks kutsusime. Hinnatud ja lugupeetud mees rahva seas oli aseesimees Hugo Lassur. Uusi tuuli tõi noor agronoom Karin Kivilo-Hüva, kes leidis, et tulevik on silo päralt. Ega see loomakasvatajatele meeldinud, sest heina on loomadele ikka vaja. Peazootehnik Luule Sikk oli oma töös väga nõudlik, sama võib öelda Viru-aegse zootehniku Ilmar Lani kohta. Kui teda kultuurimaja laval laulmas kuulsin, mõtlesin kohe, miks see mees küll teatrilaval ei laula – nii hea hääli oli tal.

Minu alluvuses oli kolm lüpsilauta ja mõned noorkarjalad. Tol ajal lüpsiti lüpsimasinatega kannu. Piim kanti käsitsi piimaruumi, kurnati 40-liitrisse nõusse ja tõsteti veevanni jahtuma. Piimanõu tõstmise 70-80 sentimeetrit kõrgesse vanni oli naistele raske. Alati ei saanud ka puhkepäevi anda ja naised pidid töötama seitse päeva nädalas. Mõtlen tänutundega lüpsijatele, olgu siin nimetatud mõned: Aliide Kibin, Ella Kristelstein, Linda Lukk, Maie Tinnuri, Helga Toomikas, Helene Vihtma ja palju-paljud teised.

Tark ja haruldaselt hea inimene oli Estra Jürken, kes oli tõuaretuszootehnik. Töötasime temaga koos peaaegu 30 aastat. Ka rahvatantsuringis oli ta minu tantsupaariline kümme aastat ning praegu osaleme seeniortantsurühmas.

Nimetaksin mõnesid tublisid inimesi, kes tegid rasket tööd noorkarjalautades – Aara Aros, Leida Kurvits, Silvi ja Väino Keir, Helga Arnek, Vaike Kalde, Aino ja Rein Ramot, Mare Väinümäe ja paljud teised.

Omamoodi naljamees oli piimavedaja Ernst Sats. Kord

Viive Vellak 1963. aastal.

Viive vanaema Liisa Kirnmanni süles. Foto erakogust.

lasi ta kaalumajas lauale lahti elusa hiire – oh, neid naiste kilkeid!

Kui kolhoosi esimeheks valiti noor energiline mees Kalju Heinla, hakati ehitama: peale elumajade, õllevabriku ehitati ka uued laudad Idaveresse, Kisuveresse, Mullamäele. Uued laudad said torusselüpsi ja korraliku jahutusüsteemi. Uuendused kergendasid tunduvalt lüpsijate tööd.

Kui Haljala, Aaspere ja Vihula kolhoos 1976. aastal ühinesid Viru kolhoosiks, sai esimeheks Ants Sillandi, hiljem Toomas Varek. Elu edenes, inimeste jõukus kasvas, kõigil oli tööd.

Esimesel juulil 1991. aastal lahutati Viru kolhoos uuesti Haljala, Vihula ja Aaspere Põllumajandusühistuteks. Hiljem jaguneti veel väiksemateks üksusteks, näiteks Haljala jagunes neljaks: Idavere PÜ, Kisuveres PÜ, Mullamäe PÜ ja Auküla-Vilis PÜ. Piima- ja viljahinnad olid madalad, võideldi raskustega ning praeguseks on jäänud tegutsema Idavere PÜ Siiri Heinpõllu juhtimisel jätkugu neil vaid jõudu põldu harida ja lüpsikarja pidada! Mina jäin pensionipõlve pidama 2005. aastal 72-aastaselt.

Ei tea, kuidas on tekkinud jutud, et Eesti NSV ajal ei tehtud tööd. Maal igatahes tehti küll tööd – ja tublisti. Ei lüpsnud ju lehmad söötmat ja hooldamata. Ei kasvanud vili harimata põllul. Tuli künda, külvata ja vili õigel ajal koristada. Kes siis viis Eestis 50 aastat elu edasi? Ikka oma eesti rahvas.

Viive Vellak

Hästi määratud koha-aadress viib kohale!

Esmaspäeval, 7. märtsil, algusega kell 18:00, toimub Haljala vallamajas avalik arutelu Haljala aleviku aadressandmete võimalikust muutmisest. Arutelule on palutud Haljala aleviku kõikide korteriühistute esindajad ja asjast huvitatud inimesed.

Haljala alevikus on olukord, kus mitmed kortermajad omavad aadressi tänava või maantee järgi, millele ei ole neil otse juurdepääsu või on juurdepääsutee liiga pikk ja keeruline. Kohanimeobjekti ruumiline asukoht ja ruumikuju peavad olema hästi määratud ja nummerdamine peab olema hästi läbi mõeldud.

Põhireeglid liikluspinna ruumilise paiknemise kohta:

- Liikluspind peab olema järjest läbitav.
- Liikluspinnal ei või olla kõrvalharusid, mis visuaalselt on tajutavad eraldi objektidena. Seega lühikesed harud, mida saab käsitleda pigem juurdesõitute kui harudena, on lubatavad, kuid pikemad kõrvalharud tuleb erineva kohanimega eristada ning adresseerida maaüksused ja hooned selle järgi. Lühikeseks haruks võib pidada sellist juurdesõituteed, mis jääb nt tänaval seisva inimese nähtavusulatuse.
- Numberlisandid peavad olema loogilises järjestuses määratavad.
- Põik on samanimelisest põhitänavast hargnev, mitte lahus olev teelõik.
- Kui ristmik ei ole otse läbitav, siis on otstarbekas määrata mõlemale poole ristmikku jäävatele liikluspinnale

osadele erinev nimi nii, et moodustuvad erinevad liikluspinnad.

Aadressikohtade kohanimede ja ruumikujude määramisel tuleb lähtuda kõige olulisematest põhimõtetest:

- #kohanimed peavad aitama kohta leida;
- #koha-aadress on juhise kohalejõudmiseks;
- #kohanimi ja selle objekti ruumikuju tuleb määrata kohanimeobjektile nõnda, et seda saab kasutada kohallemineku õpetusena. (Aadressiandmete käsiraamat, <http://ads.maaamet.ee/>)

Lühiülevaade Haljala valla 2016. aasta eelarvest

Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on kogukonna elu juhtimine, sest kohaliku omavalitsuse funktsioonid on oma iseloomult kogukondlikud funktsioonid. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 toob ära kohaliku omavalitsuse vastutusvaldkonnad, milleks on hariduse, kultuuri ja spordi, sotsiaalhoolekande, tervishoiu, kommunaalmaajanduse, infrastruktuuri korrashoiu, jäätmemajanduse, planeerimistegevuse, valla teede ja tänavate korrashoiu ning vallasisese ühistranspordi korraldamine.

Haljala valla prioriteetsed tegevused on kavandatud valla arengukavas perioodiks 2015-2030 ja valla eelarvestrateegias perioodiks 2016-2019.

• Arengukava on põhiline valla arengut strateegiliselt suunav dokument, mis on aluseks valla poolt tehtavatele investeerimisotsustele ning rakendatavatele arengusuundadele. Valla eelarve vastuvõtmine peab olema kooskõlas valla arengukavaga, samuti ka laenukohustuste võtmine valla poolt.

• Valla eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan. Eelarvestrateegia kirjeldab arengukavas nimetatud eesmärkide finantseerimist, hõlmab koostamise aastal vähemalt nelja järgnevat aastat, sisaldab majanduskeskkonna analüüsi ja prognoosi ja annab ülevaate eelneva aasta tegelikest, jooksvast aastal kavandatud (oodatavatest) ja järgnevatel aastatel prognoositud (kavandatud) valla sissetulekutest ja väljaminekutest.

Valla arengukava tegevuskava kohaselt on perioodi 2015 – 2019 prioriteetideks kinnitatud:

- Konkurentsivõimelise alus- ja üldhariduse tagamine valla haridusasutustes;
- Haljallasse uue koolihoone ehitamine, mis avab ukSED 1. septembril 2018;
- huvihariduse ja huvitegevuse toetamine;
- sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine;
- valla elanikele turvalisuse tagamine;
- elukeskkonna parandamine;
- ettevõtlus- ja arendustegevuste toetamine.

Haljala valla 2016. aasta kinnitatud eelarve kogumaht moodustab 2 874 868 eurot ja koosneb:

- põhitegevuse tuludest;
- põhitegevuse kuludest;
- investeerimistegevusest;
- finantseerimistegevusest;
- likviidsete varade muutusest.

Põhitegevuse tulud

2015. aasta põhitegevuse tulude tegelik laekumine moodustas kokku 2 578 571 eurot. 2016. aasta põhitegevuse tuludeks on planeeritud 2 612 529 eurot, mida on 33 958 eurot enam kui 2015. aastal.

2016. a põhitegevuse tuludest moodustavad maksutulud 1 725 500 eurot ehk 66%, toetused 704 029 eurot ehk 27%, tulud kaupade ja teenuste müügist 168 000 eurot ehk 6% ja muud tegevustulud 15 000 eurot ehk 1%.

Suurimaks tululiigiks on maksutulud, millest laekumine füüsilise isiku tulumaksust moodustab 1 650 000 eurot. Füüsilise isiku tulumaks laekub residentidest füüsiliste isikute sissetulekutelt, kelle elukohaks rahvastikuregistri andmete kohaselt on seisuga 1. jaanuar 2016.a Haljala vald.

2015. aastal oli suurimaks tööandjaks valla elanikele Haljala Vallavalitsuse, mille ametiasutuses ja hallatavates asutustes (kool, lasteaed, rahvamaja, raamatukogud jt) töötas ühes kuus keskmiselt 91 inimest. Suurimateks tööandjateks olid veel AS Viru Õlu keskmiselt 41 maksumaksjaga kuus, Bellus Furniture OÜ keskmiselt 35 maksumaksjaga kuus ja Baltic Fibres OÜ keskmiselt 32 maksumaksjaga kuus. OG Elektra AS-is töötas 31 maksumaksjat, Õitseng OÜ-s 22 maksumaksjat, Jeld-Wen Eesti AS-is 21 maksumaksjat, Rakvere Lihakombinaadis 21 maksumaksjat. Ülejäänud tööandjate juures on maksumaksjate arv väiksem.

Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 168 000 eurot. 2015.a tegelik laekumine kaupade ja teenuste müügist moodustas 177422 eurot. Laekumise vähenemist 2016.aastal mõjutab haridusasutuste majandustegevusest saadava tulu vähenemine, mis on seotud laste arvu vähenemisega nii koolis kui lasteaia.

2015. aastal laekus põhitegevuse tuludesse toetustena kokku 747 675 eurot, mida on 43 646 eurot enam kui on 2016. aastaks planeeritud laekumine. Riik on 2016. aastal vähendanud tasandusfondist saadavat toetust 45 893 euro võrra võrreldes 2015. aastaga.

Muudest tegevustuludest laekus 2015.a kokku 25 652 eurot, mida on 10 652 eurot enam kui 2016.a planeeritav laekumine. Muudes tegevustuludes kajastatakse laekumine vee erikasutustasudest ja võimalikest ühekordsetest laekumistest.

Põhitegevuse kulud

2015 põhitegevuse kulud moodustasid kokku 2 344 844 eurot. 2016 põhitegevuse kuludeks on planeeritud 2 568 003 eurot, mida on 9,5% enam kui 2016.a tegelik kulu.

Põhitegevuse kulud on eelarves liigendatud:

- #tegevusaladena (haridus, kultuur, valitsemine, valla majandus, sotsiaalvaldkond jt) ja
- #kulu liikidena majandusliku sisu alusel (tööjõukulud, majandamiskulud, toetused).

2016. aasta põhitegevuse kulud jaotuvad peamiselt viie tegevusalade vahel järgmiselt:

- #Haridusele kulub 57% ehk 1 470 920 eurot põhitegevuse kuludest. #Hariduse kuludest moodustavad Haljala Gümnaasiumi kulud kokku 830 684 eurot ehk 56,5% hariduse kuludest ja Haljala Lasteaia kulud 467 236 eurot ehk 31,8% hariduse kuludest. #Koolitranspordi korraldamisele kulub 70 000 eurot, teistelt omavalitsustelt kooliteenuse ostmisele #alus- ja üldharidus) kokku 56 000 eurot ja koolitoidule 40 000 eurot.

- #Valitsemisele kulub #3,4% ehk 344 371 eurot põhitegevuse kuludest.

- #Majandusvaldkonnale koos keskkonnakaitse ja elumukommuunalmajandusega kulub kokku 13,1% ehk 335 941 eurot põhitegevuse kuludest.

- #Kultuurile kulub 10,3% ehk 263 935 eurot põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2015. aastaga on kulud suurenenud 34 962 euro võrra. 2016. aastal tähistatakse üritustega Haljala Kihelkonna 775. aastapäeva ja antakse välja 500 leheküljeline Haljala kihelkonna ajalugu käsitlev raamat.

- #Sotsiaalvaldkonnale kulub 5,3% ehk 136 941 eurot põhitegevuse kuludest.

Muude tegevusalade kulud (avalik kord ja julgeolek, tervishoid) moodustavad kokku 8 395 eurot ehk 0,3% põhitegevuse kuludest.

Esimest korda on valla eelarvesse planeeritud 7500 eurot kaasava eelarve kuludeks. Kaasava eelarve koostamisega kaasatakse elanikkonda vallaeelarve koostamisse ja antakse kohaliku kogukonna liikmetele võimalus vallaeelarve koostamisel teha ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaleda hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks. Kaasava eelarve objektiks on Haljala vallaga seotud investeringute tegemine, projektide elluviimine või ürituste korraldamine. Kaasava eelarve tulemusel elluviidav peab pakkuma avalikku hüve, olema vallaaruumis avalikus kasutuses ning selle teostamise tulemusel ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevatel aastatel eelarvetele. Kuni 08. veebruarini 2016 sai iga vähemalt 16-aastane isik esitada ettepanekuid kaasava eelarve vahendite kasutamiseks. Tähtjaks esitati 11 ettepanekut, millest 10 ettepanekut esitati hääletamisele. Hääletamisel saavad osaleda kõik vähemalt 16-aastased isikud, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Haljala vald. Hääletusperioodiks on 15. kuni 25. veebruar 2016, misjärel tulemused avaldatakse.

2016. aasta põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel on jaotatud järgmiselt:

- #Tööjõukulude katmiseks on põhitegevuse kuludest planeeritud kokku 1 841 882 eurot, mis moodustab põhitegevuse kuludest 52,2%. #Valla ametiasutuse ja hallatavate asutuste koosseisudes on kokku kinnitatud 98,55 töö- ja ametikohta

sh Haljala Gümnaasiumis 38,3 töökohta sh 25,0 õpetaja kohta, 1,0 direktori kohta ja 1,0 õppejuhi kohta,

sh Haljala Lasteaia 34,15 töökohta,

sh Haljala Vallavalitsuses 9,6 ametikohta (ametnikud) ja 10 töökohta (heakorratöötajad, noorsootöötaja noortekeskuses, spordijuht ja võimla administraator, sotsiaaltöö spetsialist päevakeskuses, remonditööline, kalmistuvaht),

sh Haljala Rahvamajas 3,5 töökohta,

sh Haljala Vallaraamatukogus 3,0 töökohta.

2016.a tööjõukuludesse on planeeritud valla eelarvest palka saavatele töötajatele keskmiselt 4%-line palgatõus. Valla eelarvest saavad palka Haljala Vallavalitsuse, Haljala Lasteaia, Haljala Rahvamaja, Haljala Vallaraamatukogu ja Haljala Gümnaasiumi (va õpetajad, direktor ja õppejuht) töötajad, kokku 71,55 kinnitatud koosseisu töötajat ja 2016.a on nende töötajate tööjõukulude katmiseks planeeritud kokku 918 648 eurot.

Õpetajate, direktori ja õppejuhi tööjõukulude katmiseks eraldab vahendid riik. 2016.a eraldus moodustab kokku 423 234 eurot.

2016.a on töötasu alammääraks täistööajaga töötamise korral kehtestatud 430 eurot kuus. 2015.a oli alampalga määr 390 euro kuus.

Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär

täistööajaga töötamise korral on 958 eurot kuus. 2015.a oli vastav töötasu alammäär 900 eurot kuus.

• #Majandamiskulude katmiseks on 2016.a eelarvesse planeeritud kokku 1 084 798 eurot, mis moodustab põhitegevuse kuludest kokku 42,2%. #Suurimateks majandamiskuludeks on hoonete, ruumide ja rajatiste ülalpidamisega seotud kulud - küte, elekter, vesi ja kanalisatsioon, korrashoid, kindlustus, valve. Samuti infotehnoloogia kulud, sõidukulude katmine, ürituste korraldamine, inventari soetamine, esinduskulud jms.

• #Toetuste maksmiseks on 2016.a eelarvesse planeeritud kokku 115 323 eurot, mis moodustab põhitegevuse kuludest kokku 4,5% ning millest sotsiaalabi toetused moodustavad 89 391 eurot ja sihtotstarbelised toetused tegevuskulude maksmiseks 25 932 eurot. Sotsiaalabi toetustest makstakse sünni- ja matusetoetusi, ühekordseid sotsiaaltoetusi, toimetulekutoetusi, vajaduspõhist peretoetust jne. Sihtotstarbelised toetused tegevuskulude katmiseks on igaaastased osalustasud ja liikmemaksud. Näiteks osalemine Lääne-Viru Omavalitsuste Liidus ja Eesti Maaomavalitsuste Liidus. Samuti Mittetulundusühingutes Rakvere Haigla ja Partnerid.

Investeerimistegevus

2016.a eelarves on investeerimistegevuseks planeeritud kokku 207 461 eurot, mida on 40 506 eurot vähem kui 2015. aastal. Investeerimistegevus koosneb:

- #Põhivara müügist, mille laekumiseks on planeeritud 5 000 eurot. 2015.aastal moodustas põhivara müügist saadud tulu 4 689 eurot.

- #Põhivara soetusest, mis moodustab kokku 175 703 eurot ja koosneb järgmistest tegevustest:

1. Haljala Kooli uue hoone projekteerimiseks 100 000 eurot;
2. Haljala alevikus Põllu tänava valgustuse ehitamiseks 20 000 eurot;
3. Kodupaiga sotsiaalajas 2 korteri remondiks 15 000 eurot;
4. Haljala alevikus perearstikeskuse remondiks 15 000 eurot;
5. Haljala Rahvamaja ruumide remondiks 20 000 eurot;
6. Essu välisvalgustuse rajamiseks 5 703 eurot.

Uue koolihoone maksuseks kujuneb hinnanguliselt 4,8 miljonit eurot ja kooli asukohaks on kinnitatud praeguse õppekorpuse asukoht. Uue hoone ehitamiseks praegused hooned lammutatakse ning õppetöö toimub asenduspindadel Haljala Rahvamajas, Tallinna mnt 8 (endine internaadihoone) ruumides ja Haljala Lasteaia ruumides. Uue kooli suuruseks kujuneb 3000m², millest 700m² moodustab võimla. Rahastamisallikateks on planeeritud 3,4 miljonit eurot Euroopa Liidu toetusena ja 1,4 miljonit eurot valla omaosalusena pikaajalise laenu toel.

2016.a on ettevalmistav aasta- rahastamise taotluse esitamine ja taotluse rahuldamisel hoone ehituseks vajalike projektide tellimine. Koolihoone ehituse alguseks on planeeritud 2017.a kevad, uue hoone valmimine 1.09. 2018.

• #Põhivara soetuseks saadavast sihtfinantseerimisest, mida on planeeritud 10 000 eurot ja mille eraldab riik hajaasustuse programmi toetamiseks (riiklik toetus hajaasustuses asuvate majapidamiste vee- ja kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide rajamiseks);

• #Põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest, mida on planeeritud eelarvesse kokku 43 616 eurot järgmistest tegevustest:

1. Haljala kiriku põranda remonditööde toetamiseks 15 000 eurot;
2. Hajaasustuse programmis osalejate toetamiseks 24 032 eurot;
3. Võsu mnt joogiveetrassi rajamise toetamiseks 4 584 eurot.

• #Finantstuludest ja finantskuludest. Finantstuludeks on arvelduskontodel olevate rahaliste vahendite jääkidelt makstavad intressid. 2016.a laekumiseks on planeeritud 100 eurot. Finantskuludeks on võetud pikaajaliste pangalaenu intressimaksed. 2016. aasta kuluks on planeeritud 3 242 eurot.

Finantseerimistegevus

2016. aastal ei ole planeeritud uue pikaajalise laenu võtmist. Seisuga 31. detsember 2015 moodustasid tasumata võlakohustused kokku 309 450 eurot, millest 2016.aastal tasutakse 84 304 eurot.

Likviidsed varad

Seisuga 31.12.2015 moodustas likviidsete varade maht kokku 377 921 eurot ja sellest on suunatud 2016. aasta kulude katmiseks 247 238 eurot.

Õie Kelder

Haljala Vallavalitsuse finantsnõunik

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000

Toimetus: Külli Heinla, Maiga Parksepp

Toimetus jätab endale õiguse kaastõid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eestiulu.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Lastevanemate kohvik-koosolek

4. veebruaril 2016 toimus koolis lastevanemate kohvik-koosolek teemal „Tervislikud eluviisid“. Kahjuks oli osalejaid vähe, võib-olla mõjutasid viirused või ei olnud lapsevanemate huvi piisavalt suur.

Koolis oli veebruari esimene nädal tervisliku toitumise nädal. Koosoleku laud olid kaetud tervisliku toiduga, maitsvate suupistetega ja puuviljadega.

Sotsiaalpedagoog Tiina Pihlak koos 7.a klassi tüdrukutega, Katariina Siilak, Hanna Veiert ja Tairi Alanurme, valmistasid erinevaid maitsvaid ja tervislikke suupisteid. Lastevanemate ürituse õnnestumisse olid kaasatud ka klienditeeninduse õpetaja Evely Press ja 11. klassi õpilane Kristiina Heinloo.

Toitumisenädala eestvedaja, klassiõpetaja Evelin Teiva tutvustas nädala tegemisi. Osalesid kõik klassid, iga klass valmistas tervisliku salati, viis kööki kokkadele hindamiseks. Tagasiside oli väga positiivne, salatid olid tervislikud ja maitsvad. Koostati retsepte, joonistati plakateid, tehti

esitlusi. Suurt tähelepanu pöörati koolitoidule, arutati toidukilomeetreid. Õpilased tegid ettepanekuid, kuidas toimida järelejäädud koolitoiduga, et ei peaks ära viskama. Mõnel juhul ei ole Terviseamet sellega ehk nõus, aga õpilased mõtlevad selle peale. Nädala idee jõudis läbi laste ka kodudesse, peredesse, teadvustati tervislikku toitumist ja võimalusi, et toitu ei peaks mõttetult ära viskama. Palju oli toredaid retsepte.

Kõik sai teoks koostöös tervisenõukogu ja kooli sööklaga. Koolis on õpilastööde näitus „Minu unistuste koolitoit“. Nädala lõpetamine toimus reedel, 5. veebruaril. Õpilaste toorsalate retsepte hakatakse koostöös kooli sööklaga pakkuma koolilõuna juurde.

Kohvik-koosoleku külaline oli majandusteadlane Andres Arrak, kes päeval kohtus õpilastega ja õhtul rääkis lastevanematele ja õpetajatele nende osast ja mõjust lapse väärtuste kujunemisel, kodu tähtsusest isiksuse kujunemisel, valikute tegemisest, Eesti tulevikust. Andres Arrak võeti väga soojalt vastu, teema oli huvitav ja kohalviibijate sõnul oleks võinud loeng kauem kesta.

Koosolekul sai sõna Haljala Gümnaasiumi hoolekogu esinaine Helin Tamm, kes tutvustas hoolekogu liikmeid, töökorraldust ja koostööd kooliga.

Suur tänu kõigile, kes andsid panuse ürituse õnnestumisele ja osalenuid lapsevanematele.

Lugupeetud lapsevanemad, millised koosolekuteemad Teid kõige rohkem huvitavad?

Järgmise õppeaasta lastevanemate üldkoosolekut ette valmistades saate koolile toeks olla, mõtteid ja ettepanekuid ootame aadressil kool@haljala.edu.ee.

Ülle Lehari

Haljala Gümnaasiumi juhiabi

Haljala Vallaraamatukogu kutsub arvamust avaldama

Igal aastal tehakse kokkuvõtteid, et teada oma töö tulemuslikkust. Nii ka raamatukogud. Võib tunduda, et meil justkui millestki aru anda pole, kuid siiski, ei pääse ka meie exceli-tabelitest ja eneseanalüüsides. Iga lugeja, külastus ja laenus on oluline, et õigustada oma eksistentsi.

Rõõmuga võib teatada, et Haljala raamatukogus lugejate arv kasvas, seoses sellega muidugi ka laenutuste arv. Haljala vallavalitsus on panustanud teavikute soetamisele ja lugemisvara puuduse üle raamatukogudes kurta ei saa. Meil on olemas nii uus eesti ja välismaine kirjandus, kui lai ajakirjade ja ajalehtede valik. Toimunud on mitmeid kirjandusüritusi, mis on olnud igati edukad ja huvitavad.

Vaatamata rõõmustavale numbrite kasvule, ei ole kunagi raamatukogude külastajaid ülearu ja ootame jätkuvalt vallarahvast aktiivselt kasutama seda tasuta hüve.

Haljala Vallaraamatukogu ühendab nelja raamatukogu vallas – Haljala, Aaspere, Essu/Varangu ning teenindab ka kooli raamatukogu. Raamatukoguhoidjad on kolm, mistõttu juba üleeelmisel aastal muutsime Aasperes ja Varangul lahtiolekuaegu. Meie arvates sujub töö hästi, aga et kõik vallakodanikud ja potentsiaalsed lugejad saaksid võimalikku parimat, otsustasime märtsikuus läbi viia lugejate rahuloluuringu. Palume kõigil avaldada julgelt arvamust, millega nad valla raamatukogudes on rahul, millega mitte. Kõik vastused on anonüümsed. Paberankeedid saab raamatukogudest, aga avatud on ka veebiküsitlus, mille leiata Haljala Vallaraamatukogu kodulehelt www.haljalaraaamatukogu.ee alates 1. märtsist.

Ootame aktiivset osalemist. Ainult ausa tagasiside kaudu saame muuta teenust paremaks ning vallakodanikule mugavamaks.

Maiga Parksepp

Haljala Vallaraamatukogu juhataja

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 16.02.2016.a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Kalju Kivistik, Rainer Lille Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Greete Toming Tiit Toming, Riina Tamberg ja Anti Tõld.

Istungilt puudusid: Urve Kingumets ja Kristel Strazdin.

Otsustati: 1. Kuulati Haljala Gümnaasiumi direktor Inge Laivi ülevaadet kooli ruumiprogrammist ja uue koolihoone ehituse ajaks asenduspindadest.

2. Kinnitada Haljala valla 2016.aasta eelarve kogumahuga 2 874 868 eurot.

3. Muuta volikogu esimehe töötasu ja määrata uueks töötasuks 392,24 eurot kuus.

4. Muuta vallavanem Leo Aadeli töötasu ja määrata uueks töötasuks 1757,60 eurot kuus.

5. Lubada vallavanem Leo Aadel puhkusele ajavahemikel 29.02.2016-06.03.2016; 21.03.2016-29.03.2016; 25.04.2016-02.05.2016 ja 10.10.2016-23.10.2016.

6. Tunnistada Aaspere külas asuva Trahteri tee 5-9 korteriomandi võõrandamiseks korraldatud suulisel enampakkumisel edukaks Vaile Teedla.

7. Tunnistada kehtetuks Vanamõisa külas Vissi kinnistu detailplaneering.

8. Volikogu esimees andis selgitusi revisjonikomisjoni poolt esitatud märgukirjale.

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 20.01.2016.a

1. Arvati Haljala uue koolihoone ehitusküsimustega tegeleva komisjoni koosseisust välja Kaido Kukk ja määrati komisjoni liikmeteks Maris Maripu ja Kristi Jõemets.

2. Moodustati 2016 aastal vallavalitsuse poolt korraldatavate riigihangete hankemenetlusega seotud toimingute teostamiseks viie liikmeline riigihanke komisjon koosseisus vallavanem, finantsnõunik, jurist, majandusspetsialist ja ehitus- ja planeerimisspetsialist.

3. Moodustati Haljala valla haridusvaldkonna arengukava aastateks 2016-2019 koostamiseks kümneliikmeline komisjon koosseisus vallavanem Leo Aadel, Haljala Gümnaasiumi direktor Inge Laiv, Haljala Gümnaasiumi hoolekogu esinaine Helin Tamm, Haljala Gümnaasiumi õppejuht Önnela Lembke, Haljala Gümnaasiumi õpetajad Egon Mets ja Merle Varek, Haljala Vallavolikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni esinaine Greete Toming, Haljala Lasteaed Pesapuu direktor Riina Tamberg ja õppejuht Tiiu Vainola ja Haljala Rahvamaja kunstiline juht Eleri Aitman.

4. Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Rakvere mnt 7 kinnistul asuva tootmishoone fassaadi ja katuse ümberehitamiseks.

5. Rahuldati täiendavalt viis taotlust erateel tasuta lumetõrje teostamiseks.

6. Tehti volikogule ettepanek lubada vallavalitsusel korraldada kolme aastane hange valla omandis olevate hoonete käidukorralduse teenuse osutamiseks.

7. Moodustati munitsipaalomandisse antud maale katastriüksused Auküla-Kihlevere tee, Sauste tee, Mäe tee, Liiguste-Võipere tee ja Haljala-Võle tee L3.

8. Nõustuti vee erikasutusloa väljastamisega AS-le Haljala Soojus.

Vallavalitsuse istungil 25.01.2016.a

1. Määrati toimetulekutoetused üheksale toetust vajavale isikule kokku summas 1723,10 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus kümnele toetust vajavale isikule kokku summas 1463,17 eurot.

2. Määrati tugiisiku teenus kahele isikule, koduhooldusteenus viiele isikule ja sotsiaaltranspordi teenus ühele isikule ning suunati kaks isikut valla poolt osaliselt finantseeritavale üldhooldusteenusele.

3. Anti kasutusluba Aasu külas Kaksikute kinnistul asuvale

reoveepuhastile.

4. Määrati maksustamisele kuuluvate maatükkide maksustamishinnad ja kinnitati maatüki maksustamishinna aktid.

5. Kiideti heaks 2015. aasta Hajaasustuse programmi taotlusvooru projekti „Kaksikute talu kanalisatsioonisüsteemi rajamine“ aruanne.

Vallavalitsuse istungil 27.01.2016.a

1. Tunnistati edukaks lihtmenetlusega riigihankel „Kodupaiga kinnistu korteriomandite üldehitustööde I etapp“ OÜ Roovet Ehitus esitatud pakkumus, kui madalaima hinnaga pakkumus.

2. Määrati kasutusiga 2015. aastal soetatud ja parendatud põhivarale.

3. Rahuldati täiendavalt kahe isiku avaldused era teel tasuta lumetõrje teostamiseks.

4. Anti kasutusluba Võle külas Männiku kinnistule püstitatud elamule.

Vallavalitsuse istungil 03.02.2016.a

1. Nõustuti Aaspere külas asuva Hansuaseme katastriüksuse jagamisega kolmeks katastriüksuseks Hansuaseme, Hansupõllu ja Hansuvälja.

2. Nõustuti Aaspere külas asuva Tammela katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Tammela ja Lehise tee.

3. Nõustuti Aaspere külas asuva Kungla katastriüksuse jagamisega kolmeks katastriüksuseks Kungla, Kunglametsa ja Lehise tee.

4. Nõustuti Aaspere külas asuva Vahtra katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Vahtra ja Lehise tee.

5. Otsustati lugeda üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

6. Nõustuti Ragn-Sells ASI ohtlike jäätmete käitluslitsentsi muutmise, mille kohaselt lisatakse käitluskoht Ragn-Sells AS Haljala jäätmejaam (Rakvere mnt 19a, Haljala alevik).

7. Moodustati munitsipaalomandisse antud maale katastriüksused Põllu tänav ja Pargi tänav.

8. Eraldati vallaeelarve reservfondi jäägist 134 eurot matsetoetuse maksmiseks.

9. Tehti volikogule ettepanek kinnitada Trahteri tee 5-9 korteriomandi enampakkumise tulemused.

10. Tehti volikogule ettepanek tunnistada kehtetuks

Vanamõisa külas asuva Vissi kinnistu detailplaneering ja esitati vastav eelnõu.

11. Esitati volikogule Haljala valla 2016. aasta eelarve eelnõu muudatustettepanekud.

12. Esitati volikogule vallavanema ja volikogu esimehe töötasu tõstmise otsuse eelnõud.

13. Otsustati anda valla tänukiri Aasta Tegija nominent Tiina Liivile kaugliinibusside Haljala alevikku sissesõidu organiseerimise eest, Aasta Tegija nominent Haljala Gümnaasiumile poiste korvpalli võistkonna osalemine koolide MM-il Prantsusmaal Limogesis, Haljala Rahvamaja näitetrupile eduka esinemise eest XIV Harrastusteatri riigifestivalil ja Haljala Rahvamaja näitetrupi liige Heli Napile, kes sai XIV Harrastusteatri riigifestivalil näitlejapreemia osatäitmise eest lavastuses "Kaheksa varbaga kuningas".

Vallavalitsuse istungil 10.02.2016.a

1. Nõustuti Ragn-Sells AS-i jäätmeloa taotluse muutmisega.

2. Moodustati munitsipaalomandisse antud maale katastriüksused Liiguste külas Uus-Koorejaama tee ja Essu külas tänava lõigud Mõisa tänav L1, Mõisa tänav L2 ja Mõisa tänav L4.

3. Nõustuti Aukülas asuva Pihlaka katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Pihlaka ja Pihlakapõllu.

Vallavalitsuse istungil 17.02.2016.a

1. Moodustati munitsipaalomandisse antud maale katastriüksused Sauste külas Arulepiku tee L1 ja Aukülas Arulepiku tee L2, Kavastu külas Jalumäe tee L1 ja Sauste külas Jalumäe tee L2 ning Kõldu külas Kõldu tee L1 ja Kavastu külas Kõldu tee L2.

2. Toimus arutelu Haljala koolihoone rahastamise projekti hetke seisust, ajakavast ning võimalikest asenduspindadest.

3. Otsustati teha eeltoimingud (tellida eelprojektid) Essu küla Tammispea tee vee- ja kanalisatsiooniprojekti ja Haljala-Rakvere (Haljala-Kisuverre-Lihulõpe-Veltsi-Rakvere) kergliiklustee rahastamise projekti koostamiseks.

4. Toimus arutelu haldusreformi võimalikest variantidest.

5. Otsustati korraldada avalik arutelu seoses Haljala aleviku aadresside võimaliku korrastamisega.

Spordiuudised

Toimunud spordisündmustest

Jaauar ja veebruaris toimunud korvpallitulemused:

Meesseeniorete EMV 40+
Setu Sauna Selts 77-62 BC Haljala
BC Haljala 60-104 KK Ribli

L-Viru Kossuliiga (meistriliiga)

V-Maarja Päästekool 113-58 SK Aaspere/WT Group
SK Aaspere/WT Group 67-89 RLV Massive
SK Aaspere/WT Group 74-97 Simuna SK
RLV Massive 74-65 BGM Ehitus
1Jvbr 57-53 RLV Massive

Häid uudiseid spordimaailmast

Veebruari algul toimus Tallinnas saalihoki MM-valikturniir. Eesti koondisel oli vaja võita 4st mängust 3, et jõuda MM finaaltourniirile. Sellega saadi ka hakkama. Oma panus oli ka Mihkel Tasa, kes viskas 1 värava. Kui eelmise aasta sügisel oli põhjust sõita Riiga korvpalli EM vaatama (koondises mängis ju Rain Veideman), siis nüüd on põhjust sõita detsembris Riiga saalihoki MM vaatama – mängib ju Mihkel Tasa.

Sellest aastast asus Lauri Mets mängima korvpalli kõige kõrgemal tasemel (Eesti Meeste Meistriliiga) korvpalliklubi BC Tarvas ridades.

Elise Saar võitis EMV juuniorite arvestuses harjutuses "10m õhupüss 40 lasku" PRONKS medali.

Hugo-Martin Toming võitis Eesti talvistel MV U-16 vanuseklassis kuulitõukes pronksmedali.

Pühapäeval, 14.vebruaril, toimus Haljala võimlas vastlapäeva tähistamine. Maa oli küll väljas valge, aga mitte piisavalt, seega tegevused toimusid sooja ruumis. Omavahel võeti mõõtu mitmetes võistluslikes mängudes – kelguralli,

Vanad vahvad mänguasjad

Sõbrapäeva nädalal töid Haljala Lasteaed Pesapuu lapsed kodunt kaasa oma emade-isade vanad, mälestuseks hoiatud mänguasjad.

Lapsed vaatavad suure huviga, millega nende vanemad lapsena mängisid, põnevusega kuulati lugusid õpetajate endi lemmikmängudest ja mänguasjadest. Ühiselt leiti, et mängida on mõnus, aga seda tuleb osata ja õpetaja väitis, et mängida saab ka õppida.

Lapsed arvasid, kui nemad enam oma mänguasjadega ei mängi, tuleb leida uus mängija, sest mänguasjad ei taha sattuda prügimäele. Mänguasjad tahavad, et nendega mängitakse, nad tahavad kuuluda kellelegi, kes neid armastab, kes oskab nendega mängida. Lastega arutledes jõuti koos järelduseni, et päriselt mängu-asjad on ju elutud, elu puhume neile ikkagi sisse meie – mängi-jad, aga nad on elanud koos meiega meie parimates mängudes, olnud meie unenägude saatjateks ja väärivad seetõttu meie hoidmist ja lugupidamist, et kord neid oma laste laste-aeda näitusele viia.

Tiiu Vainola

KINOKAVA

1. ja 2. märtsil Kell: 18:00
Kapten Mõõkhammas ja Lama Rama Aare
Pilet: 2€

10. ja 11. märtsil Kell: 18:30 **Perekonnaaavid**
Pilet: 4€

24. märtsil Kell: 18:30 **Punane varietee**
Pilet: 3€

LISAINFO KODULEHELT.

JÄTKUVALT PAKUME MAITSAVAID TOITE, HEA HINNAGA. MÜÜGIL ON VÄGA HEAD PAGARITOOTED JA SIIS VEEL NATUKE KÄSITÖÖD NING LILLED. MEIE JUURES SAAD PIDADA KA OMA TAHTPÄEVAURITUSI. TULE UURI KOHAPEAL VÕI VAATA KODULEHELT.

Mobiil: 569 35 339
www.perepubi.ee
www.facebook.com/perepubi

pikim liug, suusatamine, teatvõistlus. Seda siis kõike veidi teistmoodi. Osavõtjaid oli meeldivalt palju – 25. Kõigile oli teed ja küpsist ning maitsvaid vastlakukleid.

Suured tänud Perepubile!

15.02 toimus Radisson Blu Hotel Olümpia topeltsprint trepikoos, kus oli 26 korrust. M15-20 vanuserühmas sai 3. koha Karl-Gustav Nagel, M21-30 Rando Riks 4. koht, Kaspar Lood 33. koht, M31-40 Margo Ruuma 12. koht.

Märtsi sündmused

Laupäeval 05.03 kell 10.00

koroono, lauatennis ja

sõude-ergomeetri võistlus

Haljalas (kuulub kihelkonna võistluste alla).

Laupäeval 19.03 kell 10.00 saalihoki turniir.

Laupäeval 19.03 kell 12-14 Haljala liikumissari.

Marco Aitman, Haljala valla spordijuh

Vastlaid saab pidada ka ruumis sees. Foto M. Aitmani erakogu

ARVUTITUND TÄISKASVANUTELE

16. märtsil kell 15.30

Haljala gümnaasiumi arvutiklassis

Registreerimine 15. märtsini

Haljala raamatukogu telefonil 3250602

või meili teel haljalark@haljala.ee.

Anna teada, mis just Sind huvitab!

Muutuvad maakonnaliinide sõiduplaanid

Lääne-Viru Maavalitsus annab teada, et koostöös AS-iga GoBus kaasajastatakse maakonnaliinide sõiduplaane, mis muudab reisijale bussisõidu mõnevõrra kiiremaks ja mugavamaks. Kõik muudatused hakkavad kehtima alates 15. veebruarist. Esimeses etapis muudetakse kiiremaks liinid nr 19, 25, 28, 30, 35, 38, 42 ja 58.

Reeglina on muudetud sõiduplaani selliselt, et buss hakkab väljuma senisest hiljem, kuid jõuab sihtpunkti samaselt varem kehtinud sõiduplaanile. Sellest tulenevalt saavad reisijad peatustesse minna senisest mõnevõrra hiljem.

Tähelepanelik tuleks olla liinide nr 25 ja 35 suhtes, kuna erandina võib nende liinide väljumistes tulla ette väljumisi, kui bussipeatusesse tuleb minna senisest varem. Ühtlasi muudetakse liinide nr 12 ja 59 sõiduplaane, mis tagab paremad ümberistumisvõimalused rongide ja busside vahel.

Täpsemad sõiduplaane saab vaadata Lääne-Viru Maavalitsuse kodulehel aadressil <http://laane-viru.maavalitsus.ee/uhistransport> ning alates 15. veebruari varahommikust ka aadressil www.peatus.ee.

JÄÄDVUSTAME KOOS EESTIMAA ELU!

Sellesid papaid ongi meie maa sool, meistrid ja 200 peale rõõmsameelseid ja õnnelisi inimesi. Minu isa punane barett ja hea taju on üle valla kuulsa. Mõeldi võiks ta olla koos mummuga, minu emaaga, keset imeilusat Eestimaa taluõit renoueeritud koonete tavalis. Suure põltsutame all või traektorroolis. Püüdkie pilvile tema nägu, kus ei ole kibestumist, vast ainult naevike ussimuse. Tõeline Moorisä talu peremees!

SAADA MEILE OMA LUGU
JA SELLEST VÕIB SÜNDIDA MAAL!

Kõiki lugusid ootame telermärk 31. MÄRTSIKS aadressile maail@maail.ee või Narva post 23, Tallinn, märgisena „Jäädvustame Eesti elu“.

Haljala Gümnaasiumi koolipere õnnitleb 65. sünnipäeval Olev Lippu!

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

92	Anna Ojastik	22. märts
83	Sinaida Urvet	12. märts
80	Imbi Suursoo	28. märts
75	Aide Katalsep	29. märts
70	Lia Volmer	30. märts
65	Allan Sats	26. märts
65	Juta Järve	01. märts
55	Mare Neuman	09. märts
50	Elve Heinmaa	20. märts
50	Ingrid Mäemets	31. märts
50	Aide Sang	20. märts
50	Hillar Toomel	20. märts
50	Tiina Masing	31. märts
50	Tarmo Lood	31. märts
50	Tõnu Nirgi	07. märts
50	Voldemar Margat	15. märts

Meie
hulgast
on lahkunud ...

✠
Eila-Evi Puolakainen
05.05.1947 - 13.02.2016

KEVADINE TANTSUÕHTU

Haljala Rahvamajas
24. märtsil kell 20.00

Tantsumuusikat mängib
ansambel „VISIT“

Pilet 5 eurot.
Laudade broneerimine tel. 3250444.